

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Juříčkové v právní věci navrhovatelů: **a) NAVETINA a.s.**, IČO 27632521, sídlem Radlická 505/58, Praha 5, a **b) JUDr. M. Č.**, zastoupeni Mgr. Pavlem Černým, advokátem, sídlem Údolní 567/33, Brno, proti odpůrci: **hlavní město Praha**, sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, zastoupen Mgr. Vojtěchem Novotným, advokátem, sídlem Karlovo náměstí 671/24, Praha 1, za účasti: **ČEPS, a.s.**, IČO 28244532, sídlem Elektrárenská 774/2, Praha 10, týkající se návrhu na zrušení opatření obecné povahy č. 60/2019 – Aktualizace č. 3 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy, vydaného usnesením zastupitelstva hl. m. Prahy č. 5/8 ze dne 21. března 2019, které nabylo účinnosti dne 29. května 2019, v řízení o kasační stížnosti navrhovatelů proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. listopadu 2020 č. j. 9 A 63/2020 - 342,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost navrhovatelů **s e z a m í t á .**
- II.** Navrhovatelé **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Odpůrci **s e n e p ř i z n á v á** náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Předmětem sporu je zpřesnění koridorů pro plánované vedení přenosové soustavy – zvláště vysokého napětí 400 kV (ZVN) v Aktualizaci č. 3 Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy (dále jen „AZÚR3“), konkrétně koridoru pro napojení nové elektrické stanice 400/110 kV Praha-sever (transformovny TR 100/10 kV Praha-sever) do přenosové soustavy nasmyčkováním na stávající vedení 400 kV Výškov – Střední Čechy-střed (dále jen „koridor Sever“), koridoru pro dvojité vedení 400 kV Hradec – Řeporyje a plochy pro rozšíření elektrické stanice 400/110 kV Řeporyje (transformovna TR 400/110 kV Řeporyje, dále jen „koridor Řeporyje“)

a především koridoru pro dvojité vedení 400 kV Čechy-střed – Chodov a dvojité vedení 110 kV TR Chodov – TR Uhřetěves – TR Běchovice (dále jen „koridor Střed“), který je veden přes pozemky ve vlastnictví navrhovatelů v katastrálním území Újezd u Průhonic, obec Praha.

[2] Navrhovatelé se návrhem na zrušení opatření obecné povahy (dále jen „OOP“) podle § 101a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), domáhali zrušení AZÚR3, eventuálně pouze její části vymezující koridor Střed.

[3] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) návrh rozsudkem označeným v návěti zamítl. Konstatoval, že koridor Střed je ve výroku AZÚR3 vymezen dostatečně konkrétně. Požadavky navrhovatelů na uvedení šíře koridoru ve výroku OOP a na grafické vymezení koridoru ve větším měřítku, než které stanoví právní předpisy, nemají oporu v zákoně. Městský soud dále uvedl, že na věc má být aplikován zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném od 1. ledna 2018, neboť oznámení o zahájení řízení o vydání AZÚR3 spolu s informací o konání veřejného projednání návrhu bylo zveřejněno a společné jednání proběhlo až po tomto datu. Novelizace stavebního zákona provedená zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, navíc ustanovení týkající se procesu aktualizace zásad územního rozvoje pouze zpřesnila, věcně je neměnila.

[4] Městský soud z provedených důkazů zjistil, že navrhovatelé a osoba zúčastněná na řízení již v minulosti vyvíjeli úsilí směřující k realizaci přeložky zařízení přenosové soustavy dílčí změnou trasy vedení uvažované v územním plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy, ve znění změny z roku 2003 (dále též jen „územní plán“), která se později v podstatných rysech stala předmětem koridoru Střed vymezeného v AZÚR3. Zásady územního rozvoje hl. m. Prahy (vydané jako OOP č. 8 usnesením č. 32/59 Zastupitelstva hl. m. Prahy ze dne 17. 12. 2009, dále též jen „ZÚR“) vymezovaly v okrajových částech města v oblasti dotčených pozemků navrhovatelů nová venkovní vedení velmi vysokého napětí a jejich koridory, přiléhající k trase stávajícího plynovodu, přičemž jeden z těchto koridorů využila AZÚR3 v daném území pro koridor Střed. K ZÚR bylo zpracováno vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území včetně posouzení vlivu koncepce na životní prostředí (SEA) a na území zařazené do soustavy NATURA 2000. Aktualizace č. 1 ZÚR (vydaná jako OOP č. 43/2014 usnesením č. 41/1 Zastupitelstva hl. m. Prahy ze dne 11. 9. 2014, dále jen „AZÚR1“) vymezovala v dotčeném území koridor pro navrhované venkovní vedení velmi vysokého napětí (VVN) a koridor pro veřejně prospěšnou stavbu vedení 110 kV podél stávajícího plynovodu. Plánovanou trasu koridoru pro vedení 110 kV využil odpůrce v AZÚR3 pro koridor Střed. Pro AZÚR1 bylo vypracováno vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, v němž byl posuzován i koridor pro veřejně prospěšnou stavbu vedení 110 kV, přičemž hodnotitel nezjistil žádné potenciální vlivy nebo jen nevýznamné či minimální ovlivnění složek životního prostředí. Před zahájením pořizování AZÚR3 pak osoba zúčastněná na řízení zadala vypracování dokumentace k záměru „V415 Čechy Střed – Chodov - zdvojení stávajícího vedení 400 kV“, který předpokládal zdvojení stávajícího vedení 400 kV s přidružením dvojitého vedení 110 kV jako čtyřnásobné vedení na společných stožárech. Součástí dokumentace bylo i posouzení vlivů záměru na životní prostředí (EIA). EIA byla zpracována ke dvěma variantám, první z nich, která byla s ohledem na chráněné zájmy vyhodnocena jako citlivější, převzala AZÚR3. Možnost podzemního vedení byla vyloučena.

[5] Městský soud dále konstatoval, že ani stavební zákon ve znění účinném do 31. prosince 2017 nevyžadoval, aby se při každé aktualizaci zásad územního rozvoje na návrh oprávněného investora podle § 42 odst. 6 stavebního zákona vyhodnocoval vliv na udržitelný rozvoj území. Městský soud se v tomto směru ztotožnil s výkladem Ministerstva pro místní rozvoj, z něhož vycházel odpůrce. Tento výklad navíc není v rozporu se zněním stavebního

pokračování

zákona účinným od 1. ledna 2018, které má být na AZÚR3 aplikováno. Odpůrce tedy správně vyzval Ministerstvo životního prostředí k zaujetí stanoviska, zda má být vyhodnocen vliv na udržitelný rozvoj území, toto vyhodnocení nebylo nutné automaticky provádět. Městský soud neshledal ani namítané vady v odůvodnění stanoviska Ministerstva životního prostředí, podle něhož nebylo nutné provést vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Z odůvodnění stanoviska je zřejmé, že Ministerstvo životního prostředí posoudilo návrh AZÚR3 podle kritérií pro zjišťovací řízení stanovených v příloze č. 8 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí). Ministerstvo životního prostředí přisvědčilo invariantnímu návrhu AZÚR3 a odkázalo na posouzení EIA zpracované k výše uvedenému záměru „V415 Čechy Střed – Chodov - zdvojení stávajícího vedení 400 kV, k ZÚR a AZÚR1“. Městský soud neshledal, že by ministerstvo ignorovalo oprávněné zájmy dotčených osob či vlastnosti a specifika dotčených území, jak namítali navrhovatelé. Městský soud dále odkázal na kladná stanoviska dalších dotčených orgánů zabývajících se ochranou životního prostředí. Přípomínky ohledně hluku a výšky stožárů ZVN navrhovatelé v procesu přijímání AZÚR3 neuplatnili, odpůrce se jimi tudíž nemusel zabývat. V tomto ohledu městský soud přisvědčil osobě zúčastněné na řízení, že tyto otázky mohou navrhovatelé vznést v navazujících řízeních, v nichž se tyto parametry budou stavby budou řešit.

[6] Vypořádání připomínek navrhovatelů ze strany odpůrce vyhodnotil městský soud jako dostatečné. Neshledal ani další namítané vady v procesu přijímání AZÚR3 (vzhledem k tomu, že námitky proti této části rozsudku městského soudu navrhovatelé v kasační stížnosti neuplatnili, není nutné ji zde rekapitulovat), a proto nevyhověl primárnímu návrhu na zrušení AZÚR3 v celém rozsahu.

[7] Městský soud nepřisvědčil ani námitce rozporu AZÚR3 v části vymežující koridor Střed s Politikou územního rozvoje České republiky (ve znění aktualizace č. 1, dále jen „PÚR1“), přičemž navrhovatelům vytkl, že v tomto směru argumentovali jen velmi obecně. AZÚR3 upřesňuje koridory a plochy technické infrastruktury pro záměry elektroenergetiky stanovené v PÚR1 a v souladu s PÚR1 významnou měrou snižuje fragmentaci krajiny a zmírňuje trvalé dopady staveb technické infrastruktury v daném území.

[8] Dle názoru městského soudu není koridor Střed nepřiměřeně široký. Městský soud odkázal na odůvodnění AZÚR3 včetně vypořádání připomínek navrhovatelů, jakož i na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle níž musejí být koridory v zásadách územního rozvoje dostatečně široké, aby umožnily na nižších stupních územního plánování variantní řešení a upřesnění daného záměru. Poukázal též na skutečnost, že s ohledem na místní podmínky byl koridor Střed vymezen v šíři pouhých 150 m oproti jinak běžným 300 m. Další zpřesnění koridoru náleží nižším stupňům územního plánování. Z toho důvodu jsou irelevantní hluk a výše stožárů, na něž navrhovatelé upozornili až v průběhu řízení před městským soudem. Městský soud dále uvedl, že AZÚR3 byla přijata na návrh oprávněného investora (osoby zúčastněné na řízení), variantní řešení by bylo v rozporu s tímto návrhem. Více variant navíc bylo předmětem posouzení EIA již v rámci posuzování záměru „V415 Čechy Střed – Chodov – zdvojení stávajícího vedení 400 kV“, přičemž varianta přijatá v AZÚR3 byla vyhodnocena jako nejméně škodlivá k chráněným zájmům. A Ministerstvo životního prostředí i při vědomí invariantního návrhu nepožadovalo vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Za tohoto stavu nebylo využití dřívějšího stanoviska EIA v rozporu se zákonem.

[9] V rámci posouzení proporcionality zásahu do vlastnického práva navrhovatelů městský soud připomněl, že stávající vedení 400 kV bylo ve prospěch navrhovatelů vymístěno tak, že jeho koridor bude nadále mimo zastavitelné území pozemku náležejícího do plochy určené

k zastavění obytnými domy, který je z hlediska tvrzeného zásahu do práv navrhovatelů stěžejní. Zvolené řešení tak již jen z tohoto úhlu pohledu nelze považovat za nepřiměřený zásah do práv navrhovatelů, jejich vlastnická práva budou realizací záměru koridoru Střed dle AZÚR3 naopak posílena. Zbývající dotčené pozemky navrhovatelů pak jsou vymezením koridoru Střed dle AZÚR3 zasaheny jen minimálně, neboť z části přes jejich území či v jejich blízkosti již za stávajícího stavu prochází existující koridor nadmístního významu vedení 400 kV, z části se jedná o pozemky s funkčním využitím, které neumožňuje zastavění. Napadené OOP tak omezují navrhovatele co nejméně, respektive je jim ku prospěchu.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

II.a. Kasační stížnost

[10] Navrhovatelé (dále též „stěžovatelé“) podali proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Namítali, že (1) městský soud nesprávně posoudil otázku určitosti vymezení koridoru Střed, (2) vadu v procesu pořizování AZÚR3 spočívající v tom, že nebyl vyhodnocen její vliv na udržitelný rozvoj území, a (3) nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu.

[11] V doplnění kasační stížnosti stěžovatelé svou argumentaci rozvedli. Upozornili, že AZÚR3 přes pozemek stěžovatelky a) vede koridor sdruženého vedení 2 x 400 kV a 2 x 110 kV, tedy pro stavbu se zcela odlišnými parametry než dříve [stěžovatelka a) dotčený pozemek kupovala v době, kdy byl na jeho severní hranici vymezen koridor pro vedení 1 x 400 kV a 1 x 110 kV včetně ochranných pásem]. Řešení přijaté v AZÚR3 představuje významný excés, a to i proto, že byl pod záminkou ochrany veřejného zájmu upřednostněn soukromý zájem osoby zúčastněné na řízení.

[12] Za zásadní označili stěžovatelé otázku určitosti vymezení koridoru Střed ve výroku AZÚR3. Zdůraznili, že předmětem řízení je aktualizace, tedy zpřesnění ZÚR, jímž se do území umísťuje nová stavba. Navrhované změny v území je proto nutné specifikovat. Dle názoru stěžovatelů se nelze spokojit s pouhým obecným vymezením šíře koridoru „jakousi barevnou linkou“. Šíře koridoru je základním faktorem z hlediska dotčení zájmů stěžovatelů, a jako taková musí být uvedena ve výroku AZÚR3, nikoli jen v jejím odůvodnění. Z AZÚR3 navíc není zřejmé, zda koridor Střed pokrývá pouze samotné vedení, nebo i ochranná pásma. Stěžovatelé zdůraznili, že orgány územního plánování mají povinnost šetřit zájmy soukromých osob, a proto je třeba v jakékoli etapě definovat šíři koridoru co nejpřesněji. Osoba zúčastněná na řízení uváděla, že existuje pouze jedna varianta umístění vedení, a tvrdila, že očekává zúžení koridoru na 90 m či 75 m. V takové situaci je zbytečné vymezovat koridor v šíři 300 m a zasahovat takto významně do práv stěžovatelů. Stěžovatelé též namítli nedostatečnou kvalitu grafické části AZÚR3. Koridory mezinárodního či národního významu musejí být vymezeny relativně konkrétně. Je nezbytné, aby i zásady územního rozvoje vykazovaly po technické stránce takovou míru digitalizace, že přiblížením v rámci grafické části bude možné rozpoznat konkrétní hranice umístění záměru v rámci zásad územního rozvoje, a v konkrétním případě také v rámci AZÚR3.

[13] Městský soud dle názoru stěžovatelů zcela nesprávně vyhodnotil rozdíly mezi původním a novým záměrem, zejména co do výšky stožárů elektrického vedení. Na pozemku stěžovatelů nebudou průměrně vysoké stožáry, nýbrž velmi vysoké stožáry. Městský soud se nezabýval jejich vizuálním vlivem ani vlivem na vnímání občanů, kteří budou v dané lokalitě bydlet. Daný typ vedení je v České republice nový, a proto je třeba jeho vliv specificky zkoumat, nikoli převzít tvrzení osoby zúčastněné na řízení o horším vlivu podzemního vedení na krajinu a závěry několik let starého EIA provedeného pro odlišnou stavbu. Stěžovatelé očekávají, že nově navrhované

pokračování

sdužené vedení bude v realizační fázi zatíženo požadavkem na větší zásah do území, než vedení původně zamýšlené, a to nejen pro stavbu samotnou, ale také pro ochranná pásma.

[14] Stěžovatelé městskému soudu rovněž vytkli, že proporcionalitu zásahu do jejich práv hodnotil pouze ve vztahu k pozemku zařazeného v územním plánu do ploch pro obytnou výstavbu, ačkoli se koridor Střed týká i dalších pozemků ve vlastnictví stěžovatelů. Stavba vymezená v AZÚR3 bude mít mnohem větší dopad na své okolí než původně plánovaná stavba. I nezastavitelné pozemky mají své využití, například jako klidová a relaxační zóna k obytné zóně. Městský soud zcela opomněl, že i s pozemky, které nelze zastavit, mohou mít stěžovatelé záměry, které nejsou s AZÚR3 slučitelné. Komfort bydlení v blízkosti plánovaného vedení ZVN se značně zhorší. Městský soud se navíc nevěnoval újmě vymezené stěžovateli, tedy snížení ceny pozemků, snížení plánovaného ekonomického zisku, ztráty obchodního kreditu a znehodnocení dosud vynaložených nákladů na projekt. Vlastnické právo stěžovatelů bylo omezeno, aniž by jim za to byla poskytnuta náhrada. Městský soud se nezabýval ani tím, zda jde skutečně o kolizi zájmu stěžovatelů a veřejného zájmu, nebo o kolizi dvou soukromých zájmů (osoba zúčastněná na řízení je podnikatelským subjektem s majetkovou účastí odpůrce). Stěžovatelé též namítli, že v roce 2007, kdy stěžovatelka a) nabyla dotčené pozemky, byla její vlastnická struktura jiná, stěžovatel b) se s ní spojil až v roce 2012. Nelze tedy tvrdit, že by stěžovatelé dlouhodobě usilovali o změnu záměru do současné podoby.

[15] Stěžovatelé dále namítli, že se odpůrce ani městský soud vůbec nezabývali jinými trasami pro vedení ZVN, které stěžovatelé navrhli. V rámci hodnocení proporcionality zásahu je třeba posuzovat též, zda nelze koridor Střed vést pouze přes pozemky odpůrce. AZÚR3 žádné variantní řešení neuvádí, přestože odpůrce o jiných variantách věděl. Osoba zúčastněná na řízení a odpůrce zvolili nejdražší a nejméně šetrnou variantu. Po zveřejnění návrhu AZÚR3 nechali stěžovatelé zpracovat variantu vedení koridoru podél dálnice D1, upozorňovali též na variantu podzemního vedení. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že osoba zúčastněná na řízení, respektive pořizovatel AZÚR3 byli povinni zvážit variantní řešení. Odpůrce nezdůvodnil, proč by jiná varianta byla v rozporu s požadavky osoby zúčastněné na řízení, a městský soud se s touto vadou nevypořádal. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že již samotné nevyhodnocení variant mohlo vést k porušení zásady proporcionality, a představili čtyři alternativní trasy vedení ZVN: (a) trasa kopírující ochranné pásmo dálnice, (b) trasa přes pozemky odpůrce v Milíčovském lese, která nikdy nebyla zvážena, (c) kompromis v podobě vedení částečně přes pozemky stěžovatelů, částečně přes pozemky odpůrce, (d) varianta v podobě podzemního vedení, k níž městský soud pouze převzal argumentaci osoby zúčastněné na řízení, popřípadě též (e) kompenzace pro stěžovatele v podobě směny pozemků.

[16] Stěžovatelé upozornili, že městský soud v jedné části rozsudku konstatoval, že na věc bude aplikovat stavební zákon ve znění účinném od 1. ledna 2018, na jiném místě však posuzoval zákonost pořizování AZÚR3 podle stavebního zákona účinného do 31. prosince 2017. Dle názoru stěžovatelů měla být věc posouzena podle staršího znění stavebního zákona, neboť veškeré přípravné práce na AZÚR3 byly zahájeny dlouho před účinností zákona č. 225/2017 Sb. Podle § 42 odst. 6 stavebního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 byl oprávněný investor povinen zajistit prostřednictvím krajského úřadu vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Tuto podmínku osoba zúčastněná na řízení nesplnila, a proces pořizování AZÚR3 tak byl zatížen závažnou procesní vadou. Stěžovatelé nesouhlasí s výkladem Ministerstva pro místní rozvoj, který převzal i městský soud, aniž by provedl vlastní výklad zákona. Dle názoru stěžovatelů se městský soud nesprávně vypořádal s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 9 Ao 2/2008, podle něhož nelze neprovést posouzení SEA s argumentem, že k záměru bude později zpracováno posouzení EIA. Záměry, které byly dříve posouzeny, nejsou totožné s koridorem Střed vymezeným v AZÚR3, od dřívějších posouzení

uplynula delší doba. Stanovisko Ministerstva životního prostředí, podle něhož není nutné provést vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, se nevěnuje jednotlivým variantám řešení, nedostatečně hodnotí jednotlivá kritéria a zcela ignoruje oprávněné zájmy dotčených osob a vlastnosti a specifika území.

[17] Stěžovatelé též namítli, že pokud měl městský soud za to, že neunášejí důkazní břemeno ohledně tvrzeného zásahu do svého vlastnického práva, měl je o tom poučit a poskytnout jim lhůtu k doplnění rozhodných skutečností. Měl se též vypořádat s eventuálním návrhem na zrušení AZÚR3 pouze v rozsahu vymezujícím koridor Střed uplatněným pro případ, že by neshledal důvody pro zrušení AZÚR3 v celém rozsahu.

[18] Stěžovatelé ke kasační stížnosti přiložili zobrazení koridorů a ochranných pásem v mapě a zobrazení možného vedení VVN a ochranných pásem VVN.

II.b. Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

[19] Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornila, že stěžovatelům nesvědčí aktivní legitimace k návrhu na zrušení celé AZÚR3, neboť do jejich práv zasahuje pouze koridor Střed vedený přes a v blízkosti jejich pozemků, nikoli další dva koridory („Řeporyje“ a „Sever“), které navíc byly vymezeny již v ZÚR a AZÚR1. Sdružené vedení 2 x 400 kV + 2 x 110 kV bylo vyprojektováno z důvodu nejmenších možných negativních dopadů. Díky sdruženým vedením je jedno území využito pro dvě stavby, které by jinak stály samostatně. Nejde o dosud nevyzkoušené řešení, stejné stavby sdruženého vedení se používají například v Německu, a i v České republice jsou stavby sdruženého vedení, avšak v kapacitně nižší konfiguraci. Osobě zúčastněné na řízení není známo jiné řešení, které by mělo na stěžovatele méně negativní dopady. Pokud by byla zrušena AZÚR3, vrátil by se stav vymezený AZÚR1, tedy koridor pro dvojité vedení a stávající vedení přenosové soustavy, který má na území i obyvatelstvo jednoznačně horší dopady. Sdružené vedení se v konečném důsledku dotkne území asi o 1/3 menšího než původní vedení plánované v ZÚR. Tvrzení stěžovatelů o stožárech vysokých 72 m považuje osoba zúčastněná na řízení za účelové. Sdružené vedení bude mít pouze jeden takto vysoký stožár, reálná výška stožárů, které mohou mít negativní dopad na pozemky stěžovatelů, bude v rozmezí 47,5 – 59,8 m. Stanovisko EIA bylo v minulosti vydáno pro zcela totožný záměr jako ten, pro který byl vymezen koridor Střed. Sdružené vedení bude chráněno stejným ochranným pásmem jako jednonásobné vedení 400 kV. Ani práce při výstavbě vedení nebudou mít větší dopady na okolí stavby. Využití nezastavitelných pozemků, které naznačují stěžovatelé, je slučitelné se stavbou nadzemního vedení. Osoba zúčastněná na řízení nesouhlasí s názorem stěžovatelů, že by se stavby ve veřejném zájmu měly primárně zřizovat na pozemcích vlastněných veřejnoprávním subjektem, při plánování tras vedení přistupuje ke všem vlastníkům stejně, hlavním kritériem je minimalizace dopadů na veřejné zájmy. Stěžovatelé zcela přehlížejí veřejný zájem na rozvoji přenosové soustavy včetně možnosti propojení systémů technické infrastruktury se sousedními státy. Negativní dopady do práv stěžovatelů nelze posuzovat izolovaně od tohoto veřejného zájmu. Osoba zúčastněná na řízení odmítla, že by výstavba sdruženého vedení měla být jejím soukromým zájmem, rozvoj přenosové soustavy označuje za veřejný zájem přímo zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon). Tvrzení stěžovatelů o majetkové účasti odpůrce na osobě zúčastněné na řízení není pravdivé. Alternativní varianta, kterou navrhuje stěžovatelé, by jim sice prospěla, jiným subjektům však nikoli. Případná kompenzace za omezení vlastnického práva stěžovatelů nemůže být do zásad územního rozvoje zahrnuta, a proto nemůže být ani předmětem řízení o zrušení tohoto OOP. Osoba zúčastněná na řízení nadto nevidí pro kompenzaci stěžovatelů důvod, neboť AZÚR3 fakticky odklonila stávající koridor z důvodu plánované zástavby na pozemcích stěžovatelů. Vymezení koridoru Střed nelze považovat za změnu v území, která by stěžovatele

pokračování

omezovala ve větší než spravedlivé míře. Stěžovatelé navíc otázku kompenzace vznesli až v kasační stížnosti, neuplatnili tuto námitku v návrhu na zrušení OOP.

[20] Osoba zúčastněná na řízení dále uvedla, že se v minulosti snažila vyjít vstříc požadavkům stěžovatelů a vynaložila v tomto směru nadstandardní až extrémní úsilí. Stěžovatel b), tehdy jako jediný akcionář společnosti MCA, a.s., požadoval přeložku – vymístění stávajícího jednoduchého vedení 400 kV. V rámci projednávané přeložky bylo zjištěno, že v možné trase přeložky plánuje vedení společnost PREdistribuce, a.s., a proto se navrhlo sdružené vedení 1 x 400 kV + 2 x 100 kV. Osoba zúčastněná na řízení následně získala rozhodnutí o umístění stavby přeložky i stavební povolení a byly uzavřeny potřebné smlouvy pro provedení přeložky. V roce 2011 stěžovatel b) zastupující stěžovatelku a) požádal o zcela totožnou přeložku. Proběhla další jednání, avšak stěžovatelka a) odmítla akceptovat konečný návrh smlouvy s ohledem na náklady, které by podle energetického zákona musela nést. Je však zřejmé, že v roce 2012 s umístěním přeložky v trase koridoru Střed vymezeného v AZÚR3 stále souhlasila. V roce 2012 byl záměr výstavby přeložky s předpokládaným umístěním v koridoru AZÚR3 představen i stěžovateli b), který proti němu nic nenamítal. Osoba zúčastněná na řízení má tudíž za to, že stěžovatelé mění své požadavky podle svých aktuálních podnikatelských záměrů. Jinak totiž jejich současné požadavky nedávají smysl.

[21] Osoba zúčastněná na řízení souhlasí s městským soudem, že s ohledem na přechodná ustanovení zákona č. 225/2017 Sb. se pořizování AZÚR3 řídilo podle stavebního zákona ve znění účinném od 1. ledna 2018. Určení rozhodného znění však nepovažuje za relevantní, neboť pořizování AZÚR3 bylo v souladu se stavebním zákonem ve znění účinném před i po novelizaci provedené zákonem č. 225/2017 Sb. Ztotožňuje se i se závěrem, že vyhodnocení vlivů AZÚR3 na udržitelný rozvoj území nebylo povinné. Je běžnou praxí, že Ministerstvo životního prostředí v případě aktualizací zásad územního rozvoje podle § 42 odst. 6 stavebního zákona nepožaduje vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Klíčovým závěrem Ministerstva životního prostředí bylo, že všechny tři koridory vymezené v AZÚR3 již byly posouzeny dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí (například v rámci pořizování AZÚR1, které vymezovaly záměr s negativnějšími dopady než AZÚR3 – nové vedení 110 kV v souběhu se stávajícím vedením 400 kV). Ochrana různých veřejných zájmů, na které poukazovali stěžovatelé, bude zajištěna v rámci územního a stavebního řízení. Samotné stanovisko Ministerstva životního prostředí dle názoru osoby zúčastněné na řízení odpovídá zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Toto stanovisko není překvapivé i proto, že koridor Střed nebyl navrhován variantně.

[22] Osoba zúčastněná na řízení dále uvedla, že zákon o posuzování vlivů na životní prostředí ani stavební zákon nestanoví obecnou povinnost zpracovat více variant návrhu zásad územního rozvoje. Tuto povinnost může stanovit dotčený orgán na úseku posuzování vlivů na životní prostředí, což Ministerstvo životního prostředí neučinilo. Odpůrce proto nebyl povinen více variant zpracovávat. Osoba zúčastněná na řízení dále upozornila, že záměr byl v procesu EIA oznámen ve třech variantách (sdružené nadzemní vedení, dvě souběžná nadzemní vedení a podzemní vedení). Orgán EIA doporučil právě sdružené vedení. Alternativní variantu, se kterou přišli stěžovatelé pouze v podobě obecného náčrtku, nechala osoba zúčastněná na řízení posoudit na vlastní náklady. Výsledkem tohoto posouzení byl závěr, že tato alternativní varianta je ve srovnání s variantou přijatou v AZÚR3 invazivnější ve vztahu k dotčeným zájmům (vede převážně přes zastavěné a zastavitelné území obce Průhonice, vedení by muselo překonat dálnici D1, což by vyžadovalo umístění vysokých stožárů v blízkosti zámku Průhonice zapsaného na seznam UNESCO, trasa vedení prochází Dendrologickou zahradou Průhonice, která je mimo jiné významným krajinným prvkem ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny).

[23] Osoba zúčastněná na řízení upozornila, že námitkami ohledně porušení poučovací povinnosti ze strany městského soudu se stěžovatelé domáhají postupu podle § 118a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, který se však v soudním řízení správním neuplatní. Není pravda, že by se městský soud nevypořádal s eventuálním petitem navrhovatelů.

[24] Koridor o šíři 150 m lze dle názoru osoby zúčastněné na řízení považovat za zcela běžný, oproti standardu naopak méně rozsáhlý. Tato šíře umožňuje zohlednit jednotlivé specifické podmínky vedení koridoru, zejména s ohledem na požadavky ochrany přírody a krajiny, a zároveň dává přiměřený prostor pro to, aby bylo v rámci nižších územně plánovacích nástrojů možné hledat různé subvarianty vedení. S ohledem na šíři koridorů pro dopravní infrastrukturu, kterou připouští Nejvyšší správní soud, považuje osoba zúčastněná na řízení koridor Střed za naprosto přiměřený. Další zpřesnění a zúžení koridoru již náleží do územního plánu. Osoba zúčastněná na řízení očekává zúžení koridoru v územním plánu na cca 90 m. I nově vymezená ochranná pásma budou menší než ochranné pásmo stávajícího vodiče elektrického vedení. Ochranné pásmo však vznikne až v okamžiku nabytí právní moci územního rozhodnutí, v rámci zásad územního rozvoje nemůže být zřejmé, ve kterých místech uvnitř koridoru se vedení ZVN povede. Vymezení koridoru je zřejmé z textové i grafické části výroku AZÚR3. Zákres koridoru do grafické části je proveden v souladu s právními předpisy a stěžovatelé nemají právo na zakreslení jiným (podrobnějším) způsobem.

[25] Osoba zúčastněná na řízení ke svému vyjádření přiložila situační výkres umístění stožárů a tabulku s výškami jednotlivých stožárů.

II.c. Vyjádření odpůrce

[26] Odpůrce ve svém vyjádření nejprve shrnul skutečnosti, které považuje pro projednávanou věc za podstatné, odkázal na svá dřívější vyjádření a plně se ztotožnil se závěry městského soudu. Stěžovatelé si dle názoru odpůrce protiřečí, neboť na jednu stranu namítají nejednoznačné vymezení koridoru Střed, z jiných částí kasační stížnosti je však zřejmé, že jim je zřejmá trasa i rozsah koridoru. Koridor Střed je v AZÚR3 vymezen v souladu se stavebním zákonem i prováděcími předpisy. Umístění konkrétní stavby není předmětem zásad územního rozvoje a šlo by zásadně nad jejich přípustnou podrobnost. Koridor byl vymezen v šíři 150 m oproti běžným 300 m, které původně požadovala osoba zúčastněná na řízení. Vymezení koridoru je z výroku AZÚR3 zřejmé, výrok a odůvodnění OOP spolu navíc tvoří jeden celek.

[27] Pro AZÚR3 nemuselo být zpracováno vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území ani stanovisko SEA, neboť Ministerstvo životního prostředí v řádně, komplexně a přesvědčivě odůvodněném stanovisku dospělo k závěru, že AZÚR3 není nutné posuzovat z hlediska vlivů na životní prostředí. Rovněž orgány ochrany přírody dospěly k závěru, že lze vyloučit významný vliv AZÚR3 na předmět ochrany. V dotčeném území je navíc umístěno vedení ZVN, koridory odpovídající koridoru Střed byly vymezeny již v ZÚR i v územním plánu, přičemž pro ZÚR i AZÚR1 bylo zpracováno vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, a záměr „V415 Čechy Střed – Chodov – zdvojení stávajícího vedení 400 kV“, který obsahově odpovídá koridoru Střed, byl v roce 2014 posouzen v procesu EIA s kladným výsledkem, přičemž odpůrce z tohoto stanoviska při pořizování AZÚR3 vycházel.

[28] Odpůrce dále uvedl, že stavební zákon neukládá zpracování variantního řešení koridorů v zásadách územního rozvoje. Variantní řešení mohou vyžadovat například dotčené orgány či oprávněný investor, v projednávaném případě se to však nestalo. Odpůrce zopakoval, že koridor Střed v maximální možné míře využívá trasu stávajícího vedení ZVN 400 kV, pouze v části se odklání severněji do koridorů vymezených v ZÚR, AZÚR1 a územním plánu způsobem, který stěžovatelé dlouhodobě požadovali. Účelem tohoto odklonu je umožnit plné využití plochy určené k zástavbě obytnými domy na pozemku stěžovatelů. V roce 2014 byly

pokračování

v rámci procesu EIA hodnoceny i alternativní varianty záměru, avšak ta, se kterou počítá koridor Střed, byla vyhodnocena jako nejvhodnější. Stěžovatelé navíc nevyužili práva podat ve fázi společného jednání o návrhu AZÚR3 připomínky, v nichž by navrhli variantní řešení. Ve fázi veřejného projednání, kdy stěžovatelé připomínky uplatnili, již dle stavebního zákona není možné variantní řešení. V souběhu s vymezeným koridorem Střed jsou vedeny další sítě technické infrastruktury. Je zde tedy patrná snaha vést páteřní sítě technické infrastruktury ve společném koridoru a nezatěžovat nad nezbytně nutnou míru vlastníky dotčených pozemků.

[29] Odpůrce zopakoval, že AZÚR3 neumísťuje ani nepovoluje žádný konkrétní záměr, proto neřeší například výšky stožárů. Vymezení koridorů nepředstavuje soukromý zájem odpůrce či osoby zúčastněné na řízení, nýbrž sleduje veřejný zájem na zřizování a provozování přenosové soustavy dle energetického zákona. Vymezením koridoru Střed v AZÚR3 nevzniklo žádné ochranné pásmo. Stěžovatel b) byl po celou dobu klíčovou postavou jednání o přeložce stávajícího vedení ZVN 400 kV severozápadně, tj. do trasy nyní vymezené v AZÚR3 pro koridor Střed. Požadovaná přeložka přitom počítala i s rezervou pro dvojité vedení 110 kV, které mělo být na společných stožárech s vedením 400 kV. Tvzení stěžovatelů, že by měl být koridor Střed veden primárně přes pozemky odpůrce, nemá oporu v zákoně. Předmětem pořízení a vydání aktualizace zásad územního rozvoje není kompenzace stěžovatelů. Možná směna pozemků je pro toto řízení zcela bez významu. Městský soud nebyl povinen poučit stěžovatele o tom, že neunesli důkazní břemeno ohledně zásahu do vlastnického práva.

[30] V závěru svého vyjádření odpůrce odkázal na zásadu proporcionality a zdrženlivosti při zásazích soudů do výsledku územně plánovacího procesu, který je projevem práva odpůrce na samosprávu. Odpůrce zcela souhlasí i s argumentací osoby zúčastněné na řízení.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[31] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[32] Jednotlivými okruhy námitek stěžovatelů se Nejvyšší správní soud zabýval v následujícím pořadí: vady řízení před městským soudem (III.a.), relevantní znění stavebního zákona a nutnost vyhodnocení vlivů AZÚR3 na udržitelný rozvoj území (III.b.), povinnost odpůrce posoudit jiné varianty trasy vedení (III.c.), grafická část výroku AZÚR3 a šíře koridoru Střed (III.d.) a proporcionalita zásahu do práv stěžovatelů (III.e.).

III.a. Vady řízení před městským soudem

[33] Stěžovatelé namítali, že se městský soud nevypořádal s jejich námitkami ani s eventuálním návrhem na zrušení pouze části AZÚR3 vymežující koridor Střed.

[34] Tato námitka není opodstatněná.

[35] Městský soud se všemi návrhovými body zabýval v pořadí a struktuře, v jaké je stěžovatelé vznesli. To, že nereagoval na každou dílčí výtku z velmi obsáhlých podání, která stěžovatelé navíc v průběhu řízení rozvíjeli a doplňovali, nezakládá nepřezkoumatelnost jeho rozsudku, z něhož je zřejmé, proč městský soud vyhodnotil návrh na zrušení AZÚR3 jako nedůvodný. Jak uvedl Ústavní soud v nálezu ze dne 12. února 2009 sp. zn. III. ÚS 989/08, N 26/52 SbNU 247, „není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně

vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“ Vadou napadeného rozsudku není ani to, že se městský soud ztotožnil s argumenty odpůrce, osoby zúčastněné na řízení či s výkladovým stanoviskem Ministerstva pro místní rozvoj, z něhož při pořizování AZÚR3 odpůrce vycházel, které považoval za správné.

[36] Z napadeného rozsudku je zřejmé, že se městský soud zabýval primárním návrhem na zrušení celé AZÚR3 i eventuálním návrhem na zrušení pouze části tohoto OOP vymezující koridor Střed přes pozemky stěžovatelů. Konkrétně z bodů 105 a 106 rozsudku městského soudu vyplývá, že městský soud posuzoval celou AZÚR3 v kontextu procesních námitek stěžovatelů, zatímco z věcného hlediska posuzoval pouze tu část AZÚR3, která vymezovala koridor Střed, neboť pouze v této části mohli být stěžovatelé zkráceni na svém vlastnickém právu. V bodě 110 svého rozsudku pak městský soud výslovně uvedl, že se zabýval nejprve „přezkumem zákonnosti postupu odpůrce při přijímání AZÚR3, neboť v případě zjištění závažných pochybení by vyhověl primárnímu žalobnímu petitu na zrušení celého OOP“, v této části neshledal návrh důvodným (bod 186), následně se zabýval zákonností a proporcionalitou AZÚR3, přičemž dospěl k závěru, že „ani věcné návrhové důvody ve vztahu k části OOP – Koridoru nevedly soud k vyhovění eventuálnímu petitu“ (bod 228).

[37] Otázkou zásahu do možného využití nezastavitelných částí pozemků stěžovatelů se městský soud nemohl zabývat, neboť ji stěžovatelé v řízení o návrhu výslovně a ve lhůtě pro podání návrhu ve smyslu § 101b odst. 2 s. ř. s. nevznесли (viz též bod 108 odůvodnění napadeného rozsudku). Poukazovali sice obecně na okamžité snížení ceny pozemků, ušlý zisk, ztrátu obchodního kreditu u obchodních partnerů a znehodnocení dosud vynaložených nákladů na zajištění plánovaného projektu, avšak pouze v obecné rovině; pokud už nějakou konkrétní argumentaci k zásahu do svých práv uplatnili, vztahovali ji k plánované výstavbě obytných budov. Úkolem městského soudu není domýšlet za stěžovatele jejich argumentaci (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. srpna 2010 č. j. 4 As 3/2008 - 78, č. 2162/2011 Sb. NSS, ve věci *Pražská botanická zahrada v Troji*, bod 32). Městský soud v rámci posouzení proporcionality AZÚR3 vzal v úvahu i to, že trasa koridoru Střed prochází oproti dřívějšímu stavu jen přes nezastavitelné části pozemků stěžovatelů, v důsledku čehož vyhodnotil zásah do jejich práv jako méně závažný. Takové vypořádání poměrně obecné argumentace stěžovatelů považuje Nejvyšší správní soud za zcela dostatečné.

[38] Námitkou, že je měl městský soud poučit o tom, že neunášejí důkazní břemeno ohledně tvrzeného zásahu do svého vlastnického práva, a poskytnout jim lhůtu k doplnění rozhodných skutečností, se stěžovatelé v podstatě domáhají uplatnění § 118a odst. 1 a 3 občanského soudního řádu, jak správně poznamenala osoba zúčastněná na řízení. Nicméně ani v občanském soudním řízení by tyto poučovací povinnosti nemohly nahradit absenci základního tvrzení žalobce, zda a jak bylo do jeho vlastnického práva zasazeno. Podstatné ovšem je, že tato ustanovení v řízení před správními soudy nelze aplikovat (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 8. června 2016 č. j. 5 As 140/2015 - 41 a ze dne 16. ledna 2020 č. j. 6 Ads 211/2019 - 24), zjevně proto, že zákon v § 71 odst. 1 písm. d) a odst. 2 s. ř. s. označuje za základní náležitost žaloby uvedení žalobních bodů, které nelze po uplynutí žalobní lhůty rozšiřovat, a není tak žádný prostor pro přiměřenou aplikaci občanského soudního řádu dle § 64 s. ř. s. Citovanou judikaturu, týkající se žalobního řízení dle § 65 a násl. s. ř. s., lze v tomto ohledu vztáhnout i na řízení o zrušení opatření obecné povahy, neboť i v tomto řízení je nezbytnou obsahovou náležitostí návrhu uvedení návrhových bodů, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje navrhovatel opatření obecné povahy nebo jeho část za nezákonné, přičemž v dalším řízení již nelze návrh o další návrhové body rozšiřovat (§ 101b odst. 2 s. ř. s.). Městský soud si navíc na jednání dne 16. září 2020 vyžádal od účastníků řízení doplnění tvrzení a důkazních návrhů, postupoval tedy vůči stěžovatelům vstřícněji, než bylo nezbytné s ohledem na koncentraci zakotvenou v § 101b odst. 2 věta druhé s. ř. s.

pokračování

III.b. Relevantní znění stavebního zákona a nutnost vyhodnocení vlivů AZÚR3 na udržitelný rozvoj území

[39] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovateli, že úvahy městského soudu ohledně právní úpravy aplikovatelné na AZÚR3 nejsou zcela konzistentní. Městský soud nejprve dospěl k závěru, že na věc má být aplikovatelný stavební zákon ve znění účinném od 1. ledna 2018, následně však otázku, zda mělo být provedeno vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, posuzoval podle znění § 42 odst. 6 stavebního zákona účinného do 31. prosince 2017 (respektive podle znění účinného před i po tomto datu). Tato skutečnost však nebrání srozumitelnosti jeho rozsudku, neboť městský soud evidentně dospěl k závěru, že postup žalovaného byl v souladu se stavebním zákonem ve znění před i po účinnosti zákona č. 225/2017 Sb., který příslušná ustanovení stavebního zákona pouze zpřesnil, věcně je neměnil.

[40] V průběhu pořizování AZÚR3 (dne 1. ledna 2018) nabyl účinnosti zákon č. 225/2017, který mimo řady jiných ustanovení stavebního zákona novelizoval § 42 odst. 6 týkající se pořizování aktualizace zásad územního rozvoje na návrh oprávněného investora, podle něhož odpůrce v posuzované věci postupoval.

[41] Podle přechodného ustanovení v čl. II bodu 3. zákona č. 225/2017 Sb. platilo, že *pořizování aktualizace zásad územního rozvoje a změny územního plánu nebo regulačního plánu, u kterých bylo zahájeno projednání návrhu, se, s výjimkou ustanovení o nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle dosavadních právních předpisů.*

[42] Městský soud z citovaného ustanovení dovodil, že jelikož bylo projednání návrhu AZÚR3 zahájeno po účinnosti zákona č. 225/2017 Sb., „rozhodnou právní úpravou pro posouzení věci“ je stavební zákon ve znění zákona č. 225/2017 Sb. (od 1. ledna 2018). Nejvyšší správní soud nicméně – s přitakáním stěžovatelce – upřesňuje, že z citovaného ustanovení vyplývá jen to, že pokud bylo projednání návrhu aktualizace zásad územního rozvoje zahájeno před účinností zákona č. 225/2017 Sb., *dokončí* se podle stavebního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 (tj. dosavadních právních předpisů). Nelze z něj bez dalšího dovodit, že pokud bylo projednání návrhu aktualizace zásad územního rozvoje zahájeno až po 1. lednu 2018, měly by se také úkony předcházející tomuto datu posoudit podle stavebního zákona ve znění účinném od 1. ledna 2018.

[43] Nejvyšší správní soud nicméně připomíná, že soud při přezkoumání opatření obecné povahy vychází *ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání opatření obecné povahy* (§ 101b odst. 3 s. ř. s.). Toto pravidlo „dopadá i na stanoviska dotčených orgánů, a to jak z hlediska nutnosti jejich existence, tak jejich obsahu a formálních náležitostí. Není-li změna právní úpravy, která nabyla účinnosti v průběhu procesu pořizování územně plánovací dokumentace, doprovázena intertemporálními pravidly, uplatní se totiž ve vztahu k procesním i hmotněprávním otázkám princip nepravé retroaktivity [...] To ve vztahu k procesním otázkám znamená okamžitý účinek nových procesních pravidel; pokud jde o aspekty hmotněprávní [...], je rozhodná ta právní úprava, která je účinná v době, kdy je o její aplikaci závazně (konstitutivně) rozhodováno ve vztahu k dotčeným subjektům. Právě tímto okamžikem totiž ve sféře výkonu veřejné moci správními orgány dochází ke vzniku (změně či zániku) právních vztahů“ (bod 28 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2021 č. j. 1 As 161/2019 - 56 ve věci *Územní plán obce Petrovice u Karviné*; viz též rozsudek ze dne 6. května 2016 č. j. 10 As 250/2015-92, ve věci *Závod na energetické využití komunálního odpadu Chotíkov*, a tam citovanou judikaturu).

[44] Závěr městského soudu, že AZÚR3 měla být posouzena podle stavebního zákona ve znění účinném od 1. ledna 2018, je tedy v konečném důsledku správný.

[45] Nebylo tak třeba, aby se následně městský soud obsáhle zabýval stěžovatelčinou námitkou, že při pořizování aktualizace zásad územního rozvoje podle § 42 odst. 6 stavebního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017 bylo nutné vždy provést vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Tato otázka totiž byla pro posouzení návrhu na zrušení AZÚR3 irelevantní, neboť toto OOP muselo z hmotněprávního hlediska (tedy i v tom směru, zda se opírá o potřebná stanoviska) odpovídat stavebnímu zákonu ve znění účinném v době jeho vydání, tedy ke dni 21. března 2019.

[46] Podle § 42 odst. 6 stavebního zákona ve znění účinném od 1. ledna 2018 platí, že *dojde-li ke zrušení části zásad územního rozvoje nebo nelze-li podle nich rozhodovat na základě § 41 odst. 3 a 4 anebo je-li kraji podán oprávněným investorem návrh na aktualizaci zásad územního rozvoje z důvodu rozvoje veřejné dopravní nebo technické infrastruktury [§ 2 odst. 1 písm. k)], zastupitelstvo kraje bezodkladně rozhodne o aktualizaci zásad územního rozvoje a jejím obsahu. Zpráva o uplatňování zásad územního rozvoje se v tomto případě neporizuje. Při aktualizaci se postupuje obdobně podle § 36, § 37 odst. 2 až 9, § 38 až 41 a § 42c; to neplatí při aktualizaci nevyžadující zpracování variant řešení, při které se postupuje obdobně podle § 42a až 42c. K návrhu aktualizace zásad územního rozvoje krajský úřad zajistí vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, pokud se zpracovává [...]* (znění účinné do 31. prosince 2017 neobsahovalo dovětek „*pokud se zpracovává*“, z čehož stěžovatelé dovozovali, že při aktualizaci zásad územního rozvoje podle citovaného ustanovení bylo nutné provést vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území vždy).

[47] Podle § 42 odst. 4 stavebního zákona se při aktualizaci zásad územního rozvoje zpracovává vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, *jen pokud Ministerstvo životního prostředí ve stanovisku podle odstavce 1 uvedlo, že má být tato aktualizace posouzena z hlediska vlivů na životní prostředí* (takto ostatně citované ustanovení znělo i do 31. prosince 2017).

[48] Ze správního spisu vyplývá, že odpůrce dne 7. dubna 2017 požádal Ministerstvo životního prostředí o stanovisko zpracované podle přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, ve kterém bude uvedeno, zda má být AZÚR3 posouzena z hlediska vlivu na životní prostředí, a případně budou stanoveny požadavky podle § 10i zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Ministerstvo životního prostředí na základě této žádosti vydalo dne 27. září 2017 stanovisko č. j. MZP/2017/710/1378, v němž na základě obdržených podkladů a s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v příloze č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí dospělo k závěru, že AZÚR3 není nutné posuzovat z hlediska jejich vlivů na životní prostředí. S ohledem na citovaná ustanovení stavebního zákona se tedy nemuselo provádět vyhodnocení vlivů AZÚR3 na udržitelný rozvoj území.

[49] Nejvyšší správní soud nepovažuje za nutné zabývat se tím, zda by se vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území muselo provádět vždy u aktualizace zásad územního rozvoje pořizované podle § 42 odst. 6 stavebního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2017. Jak již bylo řečeno, tato otázka není pro posuzovanou věc relevantní. A vzhledem k tomu, že dotčená právní úprava již není účinná, nebyl by zřejmě její výklad přínosem ani pro budoucí praxi krajských soudů a orgánů územního plánování.

[50] Nejvyšší správní soud dále souhlasí s městským soudem, že stanovisko Ministerstva životního prostředí řádně porovnálo AZÚR3 s kritérii pro zjišťovací řízení stanovenými v příloze č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Stěžovatelé namítali, že se toto stanovisko nevěnuje jednotlivým variantám řešení, nedostatečně hodnotí jednotlivá kritéria a zcela ignoruje oprávněné zájmy dotčených osob a vlastnosti a specifika území. Ministerstvo životního prostředí však nemohlo hodnotit jednotlivé varianty, neboť AZÚR3 mu byla předložena pouze v jedné variantě, kterou považovalo za dostačující (k tomu viz dále sub III.c.). Každému z kritérií vymezených v příloze č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí se Ministerstvo

pokračování

životního prostředí věnovalo a hodnocení jednotlivých kritérií nelze považovat za obecné či paušální. Námitka stěžovatelů, že Ministerstvo životního prostředí ignorovalo oprávněné zájmy dotčených osob a vlastnosti a specifika území, je tak obecná, že ji nelze vypořádat jinak než konstatováním, že taková kritéria příloha č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí nestanoví. Stěžovatelé nevymezili, co přesně Ministerstvo životního prostředí pominulo a jak se toto případné pochybení mělo promítnout ve výsledku procesu pořizování AZÚR3. Jejich námitka proti obsahu stanoviska Ministerstva životního prostředí tak nemůže být úspěšná.

[51] Nejvyšší správní soud dále považuje ve shodě s městským soudem za podstatné, že koridory Řeporyje a Sever (respektive jejich prakticky totožní předchůdci) již byly posouzeny v procesu SEA v rámci pořizování AZÚR1. K záměru „V415 Čechy Střed – Chodov – zdvojení stávajícího vedení 400 kV“ bylo již v roce 2014 vydáno souhlasné stanovisko EIA (ze dne 10. srpna 2014 č. j. 49741/ENV/14) a v roce 2016 souhlasné závazné stanovisko k ověření souladu tohoto stanoviska EIA (ze dne 5. prosince 2016 č. j. 51928/ENV/16). Ke dni vydání stanoviska Ministerstva životního prostředí k AZÚR3, tedy ke dni 27. září 2017, tato stanoviska EIA nebyla zastaralá, jak tvrdí stěžovatelé. Je pravda, že AZÚR3 byly vydány o další rok a půl později (v březnu 2019), stěžovatelé však neuvedli nic, z čeho by vyplývalo, že závěry stanoviska EIA z roku 2014, ověřeného na konci roku 2016, v té době již nebyly použitelné. Nejvyšší správní soud zároveň ze správního spisu (konkrétně z dokumentace záměru „V415 Čechy Střed – Chodov – zdvojení stávajícího vedení 400 kV“ dle § 8 a přílohy č. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí zařazené do spisu pod č. VI) ověřil, že varianta I záměru, která byla v rámci procesu EIA vyhodnocena jako vhodnější, počítala se zavedením čtyřnásobného sdruženého vedení 2 x 400 kV + 2 x 110 kV, tedy stejného vedení jako je to, pro které byl v AZÚR3 vymezen koridor Střed. Tvrzení stěžovatelů, že EIA byla zpracována pro záměr zahrnující odlišný typ vedení než koridor Střed, tedy neodpovídá skutečnosti.

[52] Stěžovatelé dále namítali, že městský soud nerespektoval závěry rozsudku ze dne 30. října 2008 č. j. 9 Ao 2/2008 - 62, č. 1766/2009 Sb. NSS, ve věci *Změna územního plánu Prahy týkající se silničního okruhu a letiště v Ruzyni*, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že „je nepřípustné nechat záměrně u několika změn územního plánu provést posouzení jejich vlivů na životní prostředí samostatně, přestože v souhrnu se jedná o změnu územního plánu, u které lze důvodně předpokládat, že je koncepcí ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb. Pouze při posouzení koncepce SEA je možno hodnotit vzájemné vlivy všech konkrétních záměrů umístěných v daném území. Pokud by pro posouzení SEA byly splněny zákonem stanovené podmínky, nelze toto posouzení neprovést s odkazem, že bude ke každému záměru provedeno posouzení EIA.“

[53] Nejvyšší správní soud však souhlasí s městským soudem, že nyní posuzovaný případ se liší od toho, k němuž Nejvyšší správní soud vyslovil v roce 2008 citovaný právní názor (byť městský soud odlišnost spatřoval v tom, že AZÚR3 je pouze dílčí aktualizací ZÚR, což není rozhodující). Stěžovatelé netvrdí, že koridory vymezené v AZÚR3 mohly v souhrnu či ve spojení s jinými plochami či koridory již vymezenými v ZÚR mít kumulativní či synergické vlivy, které by bylo třeba posoudit v rámci SEA zpracované speciálně pro AZÚR3. Dva z koridorů vymezených v AZÚR2 – Sever a Řeporyje – již byly posouzeny v rámci SEA zpracované k AZÚR1. Otázkou tak zůstává pouze koridor Střed, který jako jediný zasahuje do vlastnických práv stěžovatelů. Tento koridor přitom kopíruje záměr, k němuž již bylo zpracováno souhlasné stanovisko EIA. Odpůrce tedy neodmítl provést posouzení SEA se zdůvodněním, že k záměru, pro nějž vymezil koridor, bude v budoucnosti provedena EIA (jako tomu bylo ve věci sp. zn. 9 Ao 2/2008), nýbrž vycházel ze stanoviska Ministerstva životního prostředí, které nepovažovalo provedení samostatného posouzení SEA pro AZÚR3 (přesněji řečeno pro koridor Střed) za nutné právě s ohledem na již existující EIA ke stejnému záměru,

s nímž počítá koridor Střed. Za takové situace se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěrem městského soudu, že posouzení vlivu AZÚR3 na životní prostředí nebylo nutné.

[54] Přijatý závěr není v rozporu ani s § 10a odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, podle něhož *posuzování vlivů záměru na životní prostředí nenabrazuje posuzování vlivů koncepce na životní prostředí*. Toto ustanovení totiž nevylučuje, aby příslušný orgán v rámci zjišťovacího řízení dospěl k závěru, že koncepce, popřípadě její změna, jejíž součástí je záměr již posouzený v rámci EIA, nemůže mít významný vliv na životní prostředí, a tudíž nebude v procesu SEA posuzována (DVOŘÁK, L. *Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Cit. dle ASPI, § 10a). Přesně k takové situaci došlo v projednávané věci. Ministerstvo životního prostředí totiž ve stanovisku zpracovaném podle kritérií pro zjišťovací řízení dospělo k závěru, že AZÚR3 není nutné posuzovat z hlediska vlivů na životní prostředí v procesu SEA.

[55] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že AZÚR3 nemusela být vyhodnocena z hlediska vlivů na udržitelný rozvoj území, neboť Ministerstvo životního prostředí takové hodnocení nepožadovalo. Obsah stanoviska Ministerstva životního prostředí vyhodnotil Nejvyšší správní soud jako souladný se zákonem.

III.c. Povinnost odpůrce posoudit jiné varianty trasy vedení ZVN

[56] Důvodná není ani námitka stěžovatelů, že se měl odpůrce zabývat jinými trasami pro vedení ZVN. Jak správně uváděli městský soud, odpůrce i osoba zúčastněná na řízení, stavební zákon neukládá povinnost plánovat koridory nadmístního významu v zásadách územního rozvoje ve více variantách (shodně viz bod 27 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. října 2011 č. j. 6 Ao 5/2011 - 43, ve věci *ZÚR Zlínského kraje – koridor E09 pro elektrické vedení Slušovice – Slavičín*). Povinnost zpracovat více variant návrhu AZÚR3 by měl odpůrce pouze v případě, že by mu tuto povinnost stanovil dotčený orgán na úseku posuzování vlivů na životní prostředí (§ 10i odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí), popřípadě na základě podnětu pořizovatele (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. června 2012 č. j. 1 Ao 7/2011 - 526, č. 2698/2012 Sb. NSS, ve věci *ZÚR Jihomoravského kraje*, bod 131). Ani jeden z těchto subjektů v projednávaném případě požadavek na zpracování více variant řešení koridorů pro ZVN neuplatnil.

[57] Variantní zpracování návrhu AZÚR3 by bylo nutné též v případě, kdy by orgán ochrany přírody nevyloučil významný negativní vliv AZÚR3 na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti (§ 45i odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, rozsudek Nejvyššího správního soudu 20. května 2010 č. j. 8 Ao 2/2010 - 644, č. 2106/2010 Sb. NSS, ve věci *ZÚR hl. m. Prahy - Pražský okruh, úsek Ruzyně – Břežíněves*). Avšak Ministerstvo životního prostředí (stanovisko ze dne 21. srpna 2017 č. j. MZP/2017/500/335), Odbor územního rozvoje Magistrátu hl. m. Prahy (stanovisko ze dne 25. dubna 2017 č. j. MHMP 618316/2017), i Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (stanovisko ze dne 18. září 2017 č. j. SR/1707/SC/2017-2) takový negativní vliv vyloučily.

[58] Povinnost plánovat jednotlivé záměry v zásadách územního rozvoje ve variantách může vyplynout dále z obsahu námitek uplatněných v rámci pořizování zásad územního rozvoje (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. ledna 2013 č. j. 4 AOs 1/2012 - 105, č. 2848/2013 Sb. NSS, ve věci *ZÚR Jihočeského kraje – Šumavská elektrická dráha*, bod 87). Podobně mohou odpůrce k vyhodnocení více variant podnítit i připomínky (zvláště v kontextu zásad územního rozvoje, při jejichž pořizování nemohou vlastníci dotčených pozemků podávat námítky – srov. § 37 odst. 2 a 3 a § 39 odst. 3 stavebního zákona). Za takové situace je třeba zkoumat, jak kvalitně byla připomínka formulována a jak se s ní odpůrce vypořádal (k povinnosti odpůrce

pokračování

řádně vypořádat připomínky viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. září 2010 č. j. 4 Ao 5/2010 - 48, ve věci *ZÚR Plzeňského kraje*)

[59] Stěžovatelé v připomínkách ze dne 13. července 2018 pouze obecně poukázali na variantní řešení (aniž by je nějak specifikovali), které je dle jejich názoru šetrnější k majetku a levnější, zmínili též možnost podzemního vedení. K připomínce pak přiložili zakres variantní trasy do mapy.

[60] Odpůrce k tomu ve vyhodnocení připomínek, které je součástí odůvodnění AZÚR3, uvedl, že nemá povinnost zpracovat variantní řešení. Variantně uvažované vymezení koridoru technické infrastruktury by bylo v rozporu s požadavkem oprávněného investora (osoby zúčastněné na řízení) a se schváleným usnesením č. 25/22, jímž Zastupitelstvo hl. m. Prahy souhlasilo s pořízením AZÚR3 na základě návrhu oprávněného investora, proto byl návrh vymezen invariantně. Odpůrce dále upozornil, že variantní řešení navržené stěžovateli není umístěno na území hl. m. Prahy, a nemůže být tedy řešeno v zásadách územního rozvoje hl. m. Prahy. Ekonomická výhodnost a rychlost realizace záměru není při územně plánovacích činnostech relevantní. K otázce podzemního vedení odpůrce uvedl, že elektrické vedení ZVN se v České republice nevymezuje jako podzemní kvůli velké technické a finanční náročnosti tohoto řešení. Kabelové vedení přináší paradoxně větší zásah do území než nadzemní vedení. Vedení ZVN v kabelech uložených pod zemským povrchem je zatím i ve světě poměrně ojedinělé. Výjimečně se toto řešení používá v případech, kdy je stavba nadzemního vedení vyloučena z technických či prostorových důvodů. Realizace podzemního vedení má negativní vlivy jak na obyvatelstvo, na životní prostředí i na možnost hospodaření na dotčených pozemcích.

[61] S ohledem na obecnou formulaci připomínek stěžovatelů považuje Nejvyšší správní soud takové vypořádání za dostatečné a uzavírá, že odpůrce nebyl při pořizování AZÚR3 povinen zvažovat další varianty trasy koridoru Střed.

III.d. Grafická část výroku AZÚR3 a šíře koridoru Střed

[62] V rámci své argumentace ohledně určitosti vymezení koridoru Střed vycházejí stěžovatelé z nesprávného východiska. V kasační stížnosti uvedli, že „v posuzovaném případě se však jednalo o aktualizaci ZÚR – resp. zpřesnění části ZÚR týkající se vymezené části území a vymezených staveb – Sdruženého vedení, tedy **mnohem specifitějšího a určitého úseku území**, než jaké je posuzováno v rámci ZÚR, navíc se do takto vymezeného území **umísťuje nová stavba**. Stěžovatelé jsou názoru, že dochází-li ke **zpřesňování obecných zásad v důsledku umístění nové stavby**, pak nelze přihlížet pouze k obecným náležitostem ZÚR, ale v zájmu požadavku na právní jistotu nejen stěžovatelů je nutné **detailně navrhované změny v území specifikovat** tam, kde je to možné“ (zvýraznili již stěžovatelé). Aktualizace však není zpřesněním zásad územního rozvoje [tuto úlohu plní územní plán (§ 43 odst. 3 stavebního zákona), popřípadě regulační plán], nýbrž jejich změnou (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. července 2017 č. j. 1 As 15/2016 - 85, ve věci *1. aktualizace ZÚR Jihočeského kraje*, či rozsudek ze dne 25. května 2017 č. j. 5 As 49/2016 - 198, ve věci *Aktualizace č. 1 ZÚR hl. m. Prahy*, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že stavební zákon nijak nerozlišuje podrobnost zásad územního rozvoje a jejich aktualizace).

[63] Předmětem AZÚR 3 ve vztahu koridoru Střed tedy nebylo zpřesnění koridoru vymezeného v Zásadách územního rozvoje hl. m. Prahy, nýbrž vymezení nového koridoru (pro sdružené vedení 400 kV + 110 kV, namísto stávajících samostatných vedení 400 kV a 110 kV). Na AZÚR3 se proto, stejně jako na jakékoli jiné zásady územního rozvoje, uplatní § 6 odst. 2 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací

dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, podle něhož *výkresy, které jsou součástí grafické části zásad územního rozvoje, se vydávají v měřítku 1 : 100 000 nebo v odůvodněných případech 1 : 50 000, popřípadě 1 : 200 000. Výkres širších vztahů se zpracovává a vydává v měřítku 1 : 500 000. Výkresy obsahují jevy zobražitelné v daném měřítku. Ve výkresech se vyznačí hranice řešeného území.*

[64] Grafická část výroku AZÚR3 byla v souladu s citovaným ustanovením vyhotovena v měřítku 1 : 100 000. Jak správně uvedl městský soud (bod 112 napadeného rozsudku), požadavek stěžovatelů na to, aby byla grafická část výroku zpracována ve větším měřítku, nemá oporu v žádném právním předpisu (stěžovatelé neuvedli nic, co by svědčilo o tom, že jde o odůvodněný případ vyžadující vyhotovení grafické části výroku AZÚR3 v měřítku 1 : 50 000). Totéž platí pro jejich požadavek, aby „i zásady územního rozvoje vykazovaly po technické stránce takovou míru digitalizace, že přiblížením v rámci grafické části bude možné rozpoznat konkrétní hranice umístění záměru v rámci zásad územního rozvoje“. Námitky stěžovatelů proti grafické části výroku AZÚR3 tudíž nejsou důvodné.

[65] Nejvyšší správní soud dále připomíná, že šíře plochy či koridoru v územně plánovacích nástrojích by měla být kompromisem mezi požadavkem přesného vymezení, který minimalizuje počet osob potenciálně dotčených na právech, a požadavkem ponechání dostatečného prostoru, který v nižších stupních územně plánovacích nástrojů umožňuje variantní řešení a upřesnění daného záměru [§ 2 odst. 1 písm. g), h), i) stavebního zákona z roku 2006] (rozsudek č. j. 1 Ao 7/2011 - 526, ve věci *ZÚR Jihomoravského kraje*, bod 268). Především však zásady územního rozvoje nesmějí obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem územnímu plánu, regulačnímu plánu nebo navazujícím rozhodnutím (§ 36 odst. 3 věta druhá stavebního zákona). S ohledem na to souhlasí Nejvyšší správní soud s krajským soudem, že koridor o šíři 150 m (poloviční oproti koridorům, jež jsou dle tvrzení odpůrce a osoby zúčastněné na řízení, které stěžovatelé nepochybněvali, běžně vymezovány pro stavby energetické infrastruktury) vymezený v AZÚR 3 není nepřiměřeně široký. Další zpřesnění (zúžení) koridoru již náleží do územního plánu, konkrétní vymezení trasy vedení pak do územního rozhodnutí; s nabytím právní moci tohoto rozhodnutí též *ex lege* vznikne ochranné pásmo (§ 46 odst. 1 energetického zákona).

[66] Stěžovatelé sice uvádějí, že širší koridor nepřiměřeně zasahuje do jejich práv, avšak nevymezili, v čem má tento zásah spočívat. Jak stěžovatelům opakovaně vysvětloval odpůrce i městský soud, koridor Střed byl záměrně vymezen mimo zastavitelné plochy na pozemcích stěžovatelů, výstavbě, kterou stěžovatelé plánují na těchto pozemcích, tudíž nebrání. Nejvyššímu správnímu soudu tedy není zřejmé, v jakém směru by měl koridor o šíři 150 m zasahovat do práv stěžovatelů více než koridor o šíři například 90 m (což je hodnota, kterou sami stěžovatelé zmiňovali v kasační stížnosti).

III.e. Proporcionalita zásahu do práv stěžovatelů

[67] Nejvyšší správní soud připomíná, že předmětem řízení je aktualizace (tedy změna) Zásad územního rozvoje hl. m. Prahy. Soudní přezkum se tedy soustředí pouze na změny, které dotčené části ZÚR doznaly s ohledem na AZÚR3 (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. července 2017 č. j. 1 As 15/2016 - 85, ve věci *1. aktualizace ZÚR Jihočeského kraje*, a ze dne 28. srpna 2020 č. j. 6 As 141/2019 - 64, č. 4077/2020 Sb. NSS, ve věci *Změna č. 4 Územního plánu sídelního útvaru Roztoky*). Při posuzování přiměřenosti řešení přijatého odpůrcem proto nelze zcela odhlížet od stavu, jaký tu byl před přijetím AZÚR3.

[68] Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že vymezení koridoru Střed v AZÚR3 nelze považovat za nepřiměřený zásah do vlastnického práva stěžovatelů. Vymezením tohoto koridoru sledoval odpůrce legitimní cíl v podobě rozvoje elektroenergetické distribuční

pokračování

a přenosové soustavy, jenž je ve veřejném zájmu [srov. § 2 odst. 2 písm. a) body 1 a 10 energetického zákona]. Nejvyšší správní soud nemá pochybnost o tom, že vymezení koridoru Střed je způsobilé tohoto cíle dosáhnout (to stěžovatelé ani nezpochybňovali). Řešení přijaté odpůrcem splňuje i kritérium potřeby. Koridor Střed totiž povětšinou kopíruje trasu dřívějšího koridoru pro elektrické vedení o napětí 400 kV (vymezený v ZÚR ve znění dle AZÚR1), jen v jedné části se odklání do trasy, v níž byl před přijetím AZÚR3 vymezen koridor pro vedení elektřiny o napětí 110 kV. AZÚR3 tedy využívá již existující koridory – oproti tomu alternativní varianty, které stěžovatelé předestřeli, by znamenaly vymezení koridoru ve zcela nové trase, což by bezpochyby zasáhlo do práv řady jiných osob i do veřejných zájmů (například na ochraně přírody či památkové ochraně). Využití stávajících koridorů je mnohem šetrnějším řešením než vymezení koridoru ve zcela nové trase. Nejvyšší správní soud navíc opakuje, že neshledal povinnost odpůrce zpracovat více variant návrhu AZÚR3 (viz oddíl III.c.).

[69] V rámci posuzování přiměřenosti zásahu do práv stěžovatelů v užším slova smyslu Nejvyšší správní soud stejně jako městský soud zohlednil především to, že oproti stavu před přijetím AZÚR3 byl nově koridor pro vedení elektřiny o napětí 110 kV i 400 kV veden mimo pozemek stěžovatelky b) určený k zastavení (dříve vedl koridor pro vedení o napětí 400 kV přes tento pozemek, nově byl odkloněn na jeho severní hranici tam, kde byl dříve koridor jen pro vedení 110 kV). Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že tato změna je jednoznačně ve prospěch stěžovatelů, odpovídá navíc tomu, co stěžovatelé v minulosti po osobě zúčastněné na řízení požadovali.

[70] Co se týče požadavku stěžovatelů na kompenzaci za omezení jejich vlastnického práva, odkazuje Nejvyšší správní soud na usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. září 2009 č. j. 1 Ao 1/2009 - 120, č. 1910/2009 Sb. NSS, ve věci *Územní plán obce Vysoká nad Labem*), z něhož vyplývá, že otázka, zda byla poskytnuta či závazně přislíbena kompenzace, je pro účely posuzování zákonnosti územně plánovací dokumentace irelevantní, neboť se v rámci pořizování této dokumentace neřeší. V daném případě nadto nejde o územní plán, nýbrž o obecnější zásady územního rozvoje. I tak platí, že otázku případné kompenzace za omezení vlastnického práva, lze-li dovést jeho přímé omezení již na úrovni zásad územního rozvoje a přesáhne-li spravedlivou míru, by bylo nutno řešit mimo rámec tohoto procesu za přímé aplikace čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod.

[71] Výškou stožárů sdruženého elektrického vedení se Nejvyšší správní soud nebude zabývat. Stěžovatelé ji totiž neuplatnili v připomínkách proti návrhu AZÚR3, odpůrce se jí tedy vůbec nezabýval, přičemž správní soudy zpravidla nemohou poměřovat důležité veřejné zájmy s dotčenými právy jednotlivců v první linii (takto ve vztahu k námitkám týkajícím se proporcionality zásahu viz přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. srpna 2020 č. j. 6 As 270/2019 - 68, ve věci *Územní plán města Mnichovice*). Co je však podstatné, stěžovatelé tuto námitku nevznesli ani v původním návrhu na zrušení AZÚR3, nýbrž až ve vyjádření ze dne 5. listopadu 2020 (č. l. 299 a 300 spisu městského soudu). Podle § 101b odst. 2 věty druhé však platí, že obsahuje-li návrh na zrušení OOP návrhové body, *nelze již v dalším řízení návrh rozšiřovat na dosud nenapadené části opatření obecné povahy nebo jej rozšiřovat o další návrhové body*. Argumentace ohledně výšky stožárů je ve srovnání s původní argumentací stěžovatelů, kteří zásah do svého vlastnického práva nejdříve spatřovali jen v nepřiměřené šíři koridorů a neposouzení variant řešení, bezesporu novým návrhovým bodem. Městský soud proto nepochybil, pokud se vizuálním vlivem stožárů na jejich okolí nezabýval. Námitka, kterou stěžovatelé neuplatnili řádně v řízení před městským soudem, ačkoli jim v tom nic nebránilo, není v řízení o kasační stížnosti přípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s., srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. března 2021 č. j. 2 As 334/2017 - 61, bod 61, či ze dne 13. dubna 2021 č. j. 6 As 39/2019 - 55, bod 46).

IV. Závěr a náklady řízení

[72] Nejvyšší správní soud tedy ze shora uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, protože ji zamítl podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. Rozhodl tak bez jednání v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s.

[73] O náhradě nákladů o kasační stížnosti řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. aplikovaných na základě § 120 s. ř. s. Navrhovatelé neměli ve věci úspěch, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení.

[74] Odpůrce měl ve věci plný úspěch a byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud nicméně zohlednil, že hlavní město Praha bezesporu disponuje odborným personálem a potřebnými zdroji nezbytnými pro hájení zásad územního rozvoje v soudním řízení (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2015 č. j. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS, bod 29), neboť pořizovatelem zásad územního rozvoje je Magistrát hlavního města Prahy [§ 7 odst. 1 písm. a) stavebního zákona a § 31 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze]. Náklady právního zastoupení proto v případě odpůrce nelze považovat za důvodně vynaložené ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. července 2017 č. j. 5 As 49/2016 - 198). Odpůrce navíc nárok na náhradu nákladů řízení neuplatnil.

[75] Osobě zúčastněné na řízení neuložil soud žádnou povinnost, v souvislosti s níž by jí vznikly náklady, a proto stejně jako navrhovatelé nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu